

Duurzaamheid in het DNA van de school

'waar een begin is, is een weg'

Hak van Nispen tot Pannerden

managementdag SPV
13 juni 2022

Voorstellen

SME is een adviesbureau voor duurzaamheid
voorheen Stichting voor Milieuedukatie

- Wat doen wij
 - Beleidsadvies duurzaamheid
 - Bewonersparticipatie
 - Duurzaam Onderwijs

Inhoudsopgave

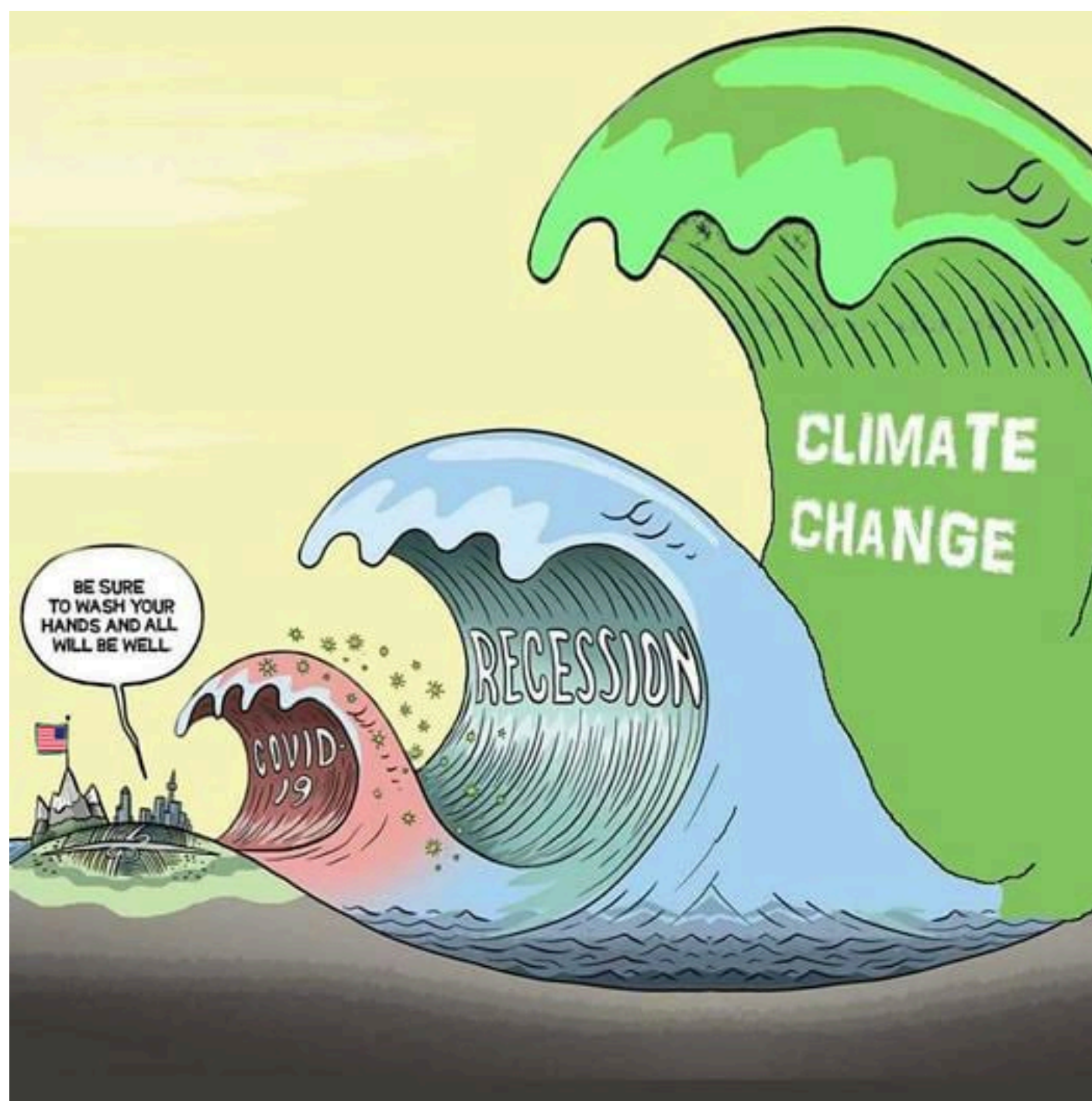
1. Ambitie
2. Internationale afspraken
3. Ontwikkelingen en onderzoek
4. Praktijkvoorbeelden

1. Ambitie

We are the students of today
attending the schools of yesterday
being taught by the teachers of the past-
with methods from the Middle Ages
to solve the problems of the future !

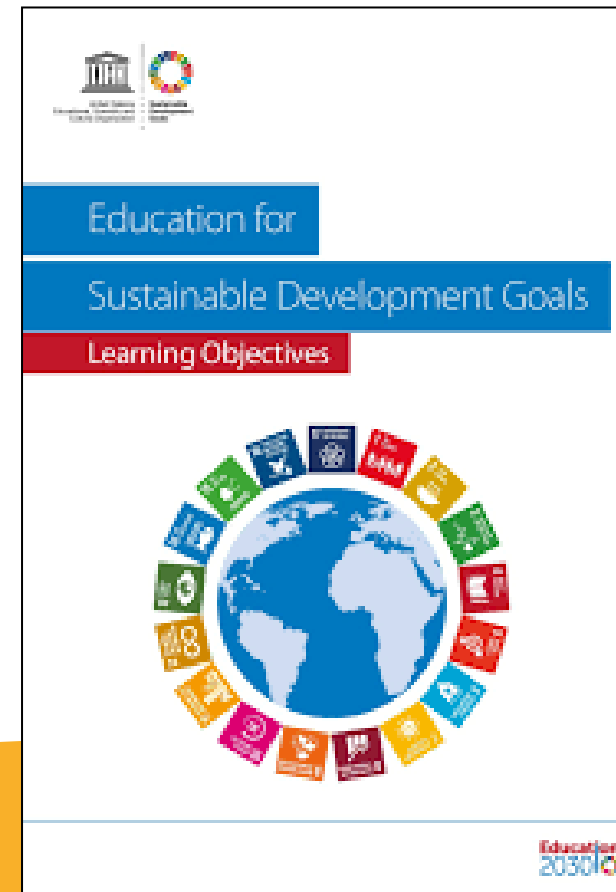

2. Internationale afspraken

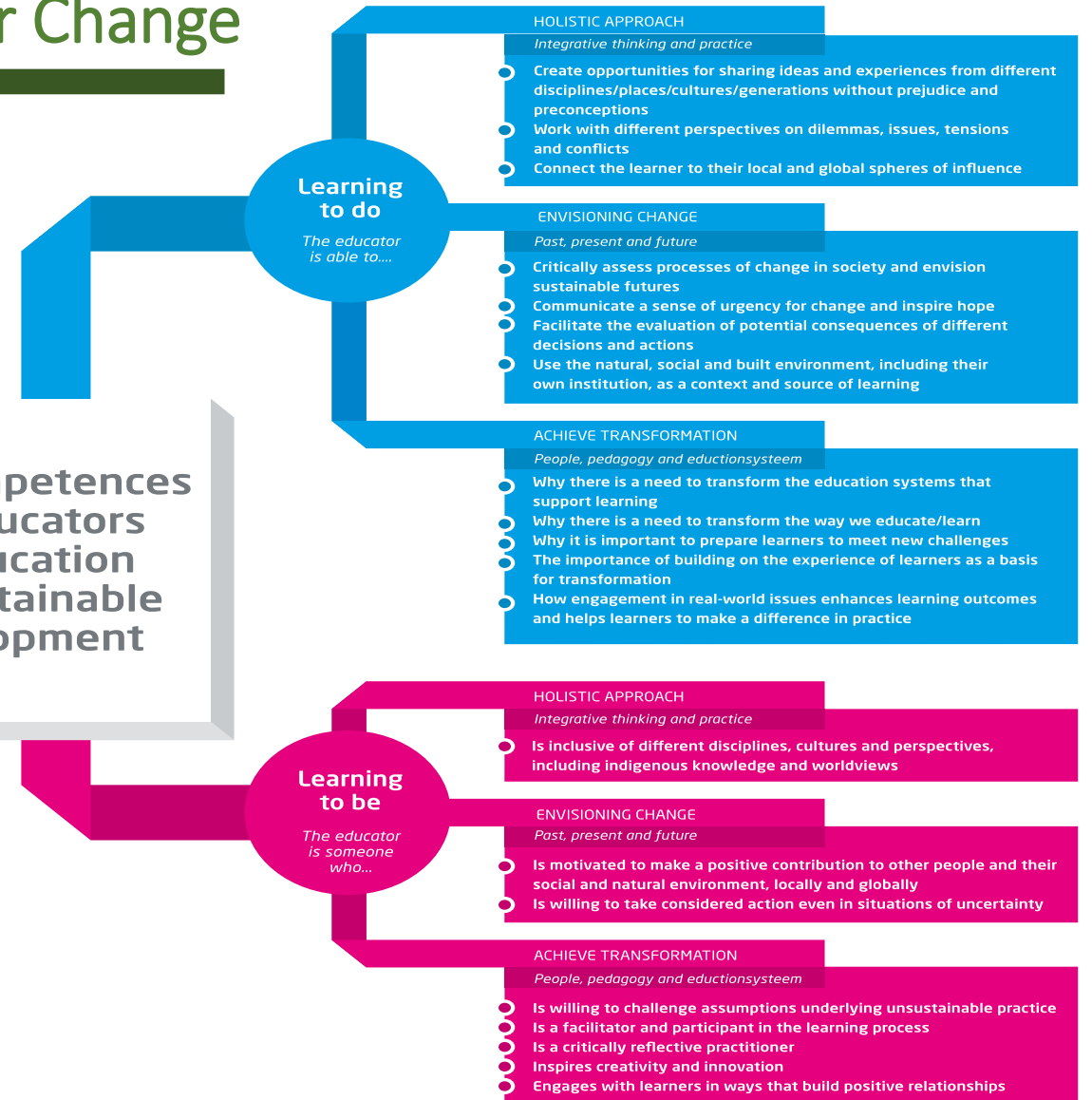
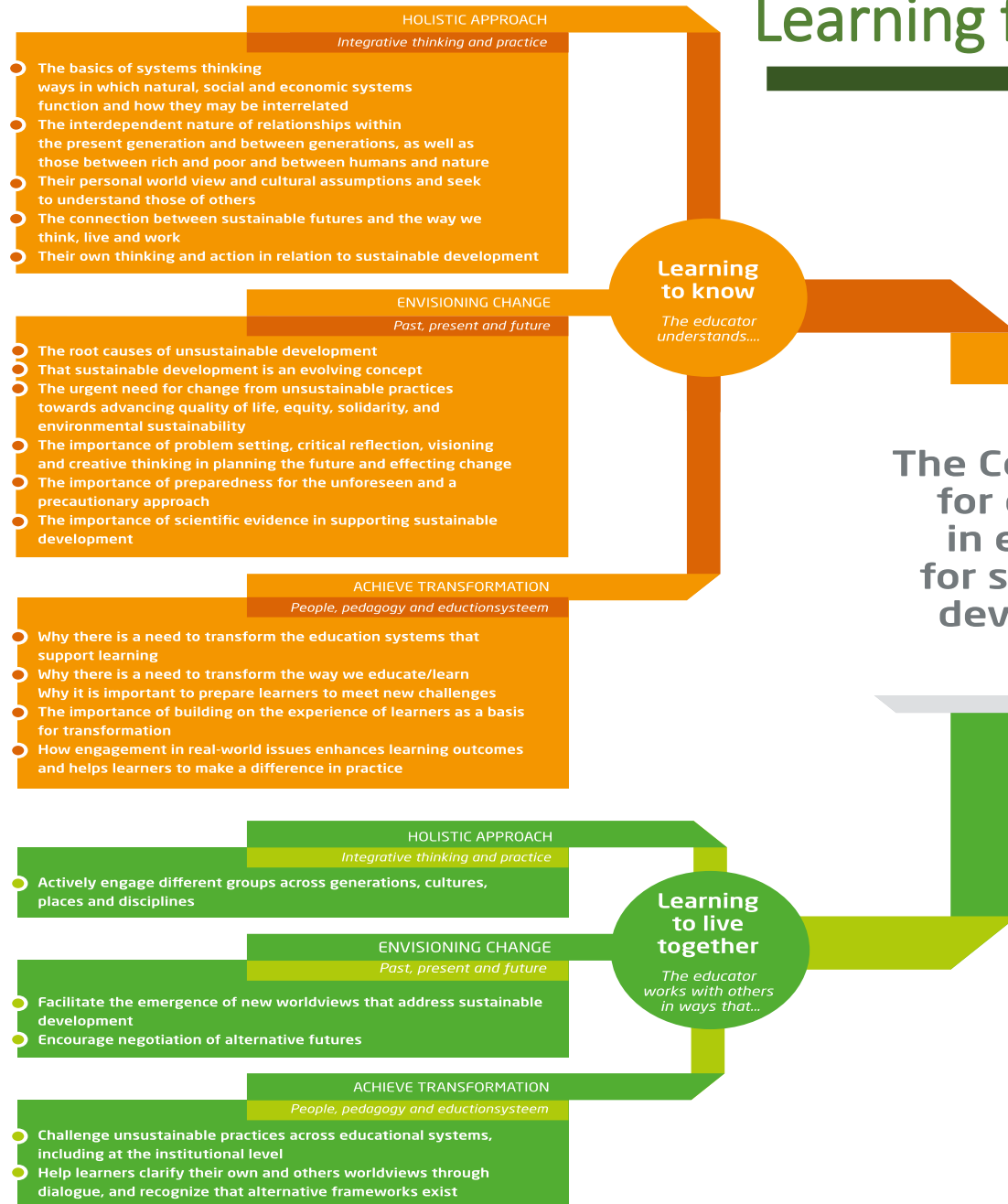
1. Education for Sustainable Development (ESD)

- Rio 2015
- In Nederland via Duurzaam Door
- UNESCO o.a. publicatie

Learning for Change

The Competences for educators in education for sustainable development

Internationale afspraken

2. Sustainable Development Goals 2030

Internationale afspraken

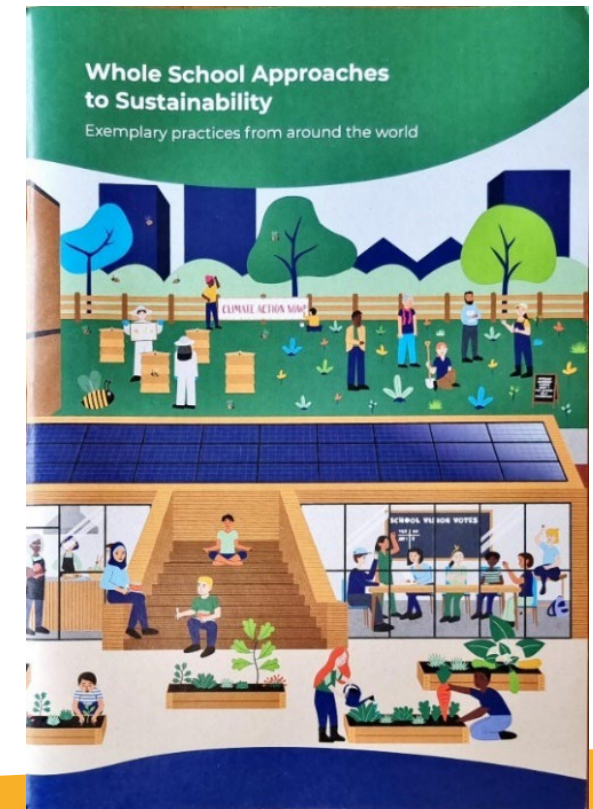
3. Whole School Approach

- UNESCO
- UNECE

3. Ontwikkelingen en Onderzoek

- Nieuwe leerweg & beroepsgerichte leerwegen
 - Duurzaamheidsvraagstukken in examenprogramma (vakoverstijgend)
 - Keuzevakken beroepsgericht
 - Leerlingen met voorsprong op arbeidsmarkt
- Curriculum.nu
 - 6 april 2022 Tweede Kamer
 - Verder in de praktijk 'cultuur van duurzaamheid'
- Routekaart WSA
 - > <https://lerenvoormorgen.org/whole-school-approach/>
- Best Practices Whole School Approach
 - > www.wur.nl/wholeschoolapproach

Ontwikkelingen en Onderzoek

Onderzoek draagvlak 'Duurzame School' Bestuurlijk en Onderwijs (Oberon en SME)

- Duurzaamheid is belangrijk én urgent
- Situatie per sector anders
- Ieder onderwerp wil het onderwijs in
- Aansluiten bij structuren onderwijs
(Laagdrempelig, ontzorgend, regionale/lokale afstemming, de weg wijzend)
- Jongeren hebben een stem, luister daarnaar
- Inhoud: SDG breed
- Planning: nog 8 jaar
- 'Coalition of the willing'
- Interdepartementale werkgroep gaat er mee verder

Binnenkort beschikbaar op sme.nl

Onderzoek en ontwikkelingen

Conclusies Draagvlak Voortgezet Onderwijs

- Leerlingen, ouders en leraren komen op voor het klimaat
- Verduurzaming via:
 - Gezonde (bijna) energieneutrale gebouwen
 - Opnemen duurzaamheid in bestuurlijke visie en schoolplannen
 - Curriculum, burgerschap en leefomgeving
 - Voorbereiding op beroepen (pro en vmbo)
- Ondersteuning:
 - Integreren duurzaamheid in schoolcultuur
 - Platform/kenniscentrum met materialen, voorbeelden, vraagbaak OHV

Onderzoek en ontwikkelingen

Onderzoek Duurzaamheid po en vo

- Uitgevoerd in 2014, aangeboden aan Tweede kamer. Motie Ouwehand aangenomen voor meer aandacht duurzaamheid in het onderwijs
- Nieuw onderzoek stand van zaken bij besturen en management:
https://nl.surveymonkey.com/r/duurzaamheid_voortgezet_onderwijs

Meten of weten?

- Niet alles van waarde is meetbaar en niet alles wat meetbaar is is van waarde (Maslow)
- 'What is not measured can't be managed.'
- Kees Both, een vorig jaar overleden onderwijskundige, vertelde dat hij zich zorgen maakte over de meetcultuur en dat inspecteurs hun rapportages maken op basis van scorecards. Kees zei dat hij wel zonder kan: bij de speeltuin kijk je of ouders blijven en of kinderen met de fiets komen en of de speeltuin uitnodigend is voor meervoudig gebruik. Binnen school zie je met het geluid van de school of deuren dicht of open zijn, aan de muren zie je of het werk van leerlingen van vorige week of van vorig jaar is. Door om je heen te kijken weet je meer dan genoeg.

4. Praktijk

- Leren voor Morgen:
www.lerenvoormorgen.org
- GDO/ NME infrastructuur:
www.verenigingggdo.nl
- Wikiwijs
www.wikiwijs.nl/startpagina/lvdo/
- Eco-Schools
www.eco-schools.nl

Praktijk: Eco-Schools

- 174 scholen zijn duurzame school via Eco-Schools
- Wereldwijd keurmerk door VN erkend
- Student led change
- Proces aanpak
- 70 landen
- 2,5 miljoen leerlingen per jaar

Praktijk: Eco-Schools

Fee[©]

Eco-Schools

Surpassable - What top universities with A-levels
Of course you can!